

บทที่ 4

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

การศึกษากระบวนการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บริบทพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยและส่วนที่ 2 สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 บริบทพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

จากสถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติดยังคงปรากฏการลักลอบนำเข้า ยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย โดยมีพื้นที่เฝ้าระวังการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่ามี 3 จังหวัด คือ เชียงราย เชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน แต่เมื่อนำสถิติผลการจับกุมยาเสพติด ในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 มีผลการจับกุมกระจายออกไปตามจังหวัดต่างๆ ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดพื้นที่ที่จะดำเนินการวิจัยในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนคือ จังหวัด เชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ทั่วไปของแต่ละจังหวัด การลักลอบนำเข้ายาเสพติดยังคงปรากฏการลักลอบนำเข้า ยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยมีพื้นที่เฝ้าระวังการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยอยู่ที่ อำเภอยวมยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน อำเภอเชียงดาว, ฟาง, แม่อาฮ จังหวัดเชียงใหม่และอำเภอแม่สาย, เวียงแก่น, เชียงของ, เชียงแสน, แม่จัน, แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย (ศูนย์ข้อมูลเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติด สำนักยุทธศาสตร์, 2558, น. 4)

ปัญหาของทางด้านอุปสงค์ พบว่า ภาคเหนือ มีปัญหาสารเสพติดที่ผู้เสพนิยมเสพยาหลายชนิด ได้แก่ ยาบ้า สารระเหย กัญชา ยานอนหลับ ยาแก้ไอผสมโคเคน เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า จังหวัดที่มีปัญหาเรื่องการเสพยาเสพติดในสัดส่วนสูงสุดพบที่จังหวัดลำพูน (ร้อยละ 55.6) รองลงมาพบที่จังหวัดเชียงใหม่ (ร้อยละ 19.6) จังหวัดที่มีปัญหาการเสพยาเสพติด มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ เชียงราย กำแพงเพชร พิษณุโลกและจังหวัดพิจิตร

(ร้อยละ 10.0 - 14.7) ส่วนปัญหาที่พบในสัดส่วนต่ำสุดพบที่จังหวัดแพร่ แม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ พะเยา น่าน อุทัยธานี และจังหวัดลำปาง ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 5.0 - 9.1) ซึ่งยาบ้ายังเป็นสารเสพติดที่ภาคเหนือนิยมเสพสูงสุดพบที่จังหวัดลำพูน (ร้อยละ 55.6) รองลงมาเป็นจังหวัดเชียงใหม่ (ร้อยละ 14.3) เพชรบูรณ์ (ร้อยละ 11.8) สัดส่วนต่ำสุดที่มีการเสพยาบ้าจังหวัดอื่น ๆ มีสัดส่วนใกล้เคียงกันได้แก่ จังหวัดน่าน นครสวรรค์ อุทัยธานี พิจิตร กำแพงเพชร และจังหวัดพิษณุโลก (ร้อยละ 4.2 - 6.3) (มานพ คณะโต, รศ.ดร. 2536 : 23)

ดังนั้น จากสถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติดยังคงปรากฏการลักลอบนำเข้า ยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย โดยมีพื้นที่เฝ้าระวังการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนพบว่า มี 3 จังหวัดคือ เชียงราย เชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน แต่เมื่อนำสถิติผลการจับกุมยาเสพติดในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 มีผลการจับกุมกระจายออกไปตามจังหวัดต่าง ๆ ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดพื้นที่ที่จะดำเนินการวิจัยในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนคือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ทั่วไปของแต่ละจังหวัด มีดังนี้

1. จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของ ประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	รัฐฉานของประเทศเมียนมาร์ โดยมีทิวเขาแดนลาว เป็นเส้นกั้นอาณาเขต
ทิศใต้	ติดกับ	อำเภอสามเงา อำเภอแม่ระมาด และอำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก มีคอยฝึบ้น้ำ คอยเรียม คอยหลวง เป็นเส้นกั้นอาณาเขต
ทิศตะวันออก	ติดกับ	จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน
ทิศตะวันตก	ติดกับ	อำเภอป่าเย้ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จังหวัดเชียงใหม่มีชายแดนติดต่อกับ ประเทศเมียนมาร์ ใน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่เฒ่า อำเภอฝาง อำเภอเชียงดาว อำเภอเวียงแหง อำเภอไชยปราการ รวมระยะทางทั้งสิ้น 227 กิโลเมตร พื้นที่เขตแดนส่วนใหญ่เป็นป่าเขา จึงไม่สามารถปักหลักเขตแดนได้ชัดเจน และเกิดปัญหาเส้นเขตแดนระหว่างประเทศ

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่พบว่าจังหวัดเชียงใหม่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านคือสหภาพเมียนมาร์ เป็นพื้นที่ต้นทางในการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ตอนในของประเทศ

ซึ่งมีการลักลอบนำเข้าตามแนวชายแดน ยาเสพติดที่มีการลักลอบนำเข้าส่วนใหญ่คือ ยาบ้า ไอซ์ และ เฮโรอีน ซึ่งมีแหล่งผลิตมาจากโรงงานของประเทศเมียนมาร์ โดยจะเห็นได้จากผลการจับกุม ยาเสพติดประจำเดือนมกราคม 2560 ตั้งแต่วันที่ 1-25 มกราคม 2560 พบว่า มีคดีเกิดขึ้นทั้งหมด 395 คดี มีผู้กระทำความผิด 411 คน โดยแบ่งแยกข้อกล่าวหา นำเข้าจำนวน 1 ราย 1 คน ผลิตจำนวน 6 ราย 2 คน จำหน่าย จำนวน 32 ราย 36 คน ครอบครองเพื่อจำหน่ายจำนวน 77 คดี 92 คนครอบครอง จำนวน 99 ราย 100 คน และเสพจำนวน 180 ราย 180 คน สำหรับการขนย้ายยาเสพติด ประเทศไทย เป็นหนึ่งในประเทศที่ใช้ลำเลียงขนย้ายยาเสพติดไปในประเทศที่ 3 สามารถไปทางภาคเหนือ ตอนบน ภาคออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ซึ่งขบวนการค้ายาเสพติดจะมีการเปลี่ยนแปลงเส้นทาง ลำเลียงยาเสพติด โดยใช้เส้นทางผ่านพื้นที่ตอนในของประเทศเมียนมา และใช้วิธีลำเลียงทางเรือ อีก ส่วนจะลำเลียงเป็นกองทัพนมด ทอยขนมมาที่ละน้อย ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงตามจุดตรวจของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ชายแดนจังหวัดเชียงใหม่ยังมียาเสพติดอีกจำนวนมาก แม้จะดำเนินคดีกับผู้ค้ารายใหญ่แล้ว แต่ก็ยังมีการลักลอบขนยาเสพติดอยู่อย่างต่อเนื่อง อาทิ การซุกซ่อนไว้ในรถโดยสารสาธารณะ หรือ การขนย้ายโดยใช้รถบรรทุก เป็นต้น (ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด เชียงใหม่, น. 2560)

ผลการจับกุมยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ในคดีสำคัญหลายคดี ตัวอย่างเช่น วันที่ 21 ก.พ. 2560 พล.ต.ท.พูลทรัพย์ ประเสริฐศักดิ์ ผบช.ภ.5 นายวิชัย ไชยมงคล ผอ.ปปส.ภาค 5 พร้อม คณะร่วมกันแถลงผลการปฏิบัติการกลุ่มลำเลียงยาเสพติดรายสำคัญเครือข่าย นางพรณี หรือแจ้เอ จอมคา เจ้าของบริษัทกาญจน์ทวีทรัพย์ จำกัด จับกุมนายวิโรพงษ์ ใจคา อายุ 38 ปี บ้านเลขที่ 366 หมู่ 9 ต.เวียง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ พร้อมของกลางยาบ้า 2 แสนเม็ด เฮโรอีน 4 กูง น้ำหนัก 2.8 กิโลกรัม และยังขยายผลตรวจยึดอายัดทรัพย์สินประกอบด้วยที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง รถยนต์ รถบรรทุก และทรัพย์สินอื่น ๆ รวม 10 รายการ มูลค่าประมาณ 120 ล้านบาท พื้นที่สภ.ฝาง และ สภ.แม่เฒ่า จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ 11 ต.ค.2559 พล.ต.ท.สมหมาย กองวิสัยสุข ผบช.ปส. พร้อมด้วย พล.ต.ต.พรชัย เจริญวงศ์ รอง ผบช.ปส. พ.อ.ชัยยันต์ สิริสุนทร หัวหน้ากองบังคับการควบคุมศูนย์ปฏิบัติการ ปราบปรามยาเสพติดชายแดนภาคเหนือที่ 1 กองกำลัง ผามเมือง พ.อ.ไพโรจน์ ยะวิญญาญ ผบ.ทหารพราน ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพภาคที่ 3 และ ตชด.334 นำกำลังเจ้าหน้าที่ 200 นาย เข้าปิดล้อม บั๊มน้ำมันในท้องที่หมู่ 12 ต.ท่าตอน อ.แม่เฒ่า จ.เชียงใหม่ เป็นของนายวิจารณ์ แสนลี อดีตกำนัน ต.ท่าตอน จากการตรวจค้นพบยาไอซ์ 20 กิโลกรัม เงินสด 11 ล้านบาท อาวุธปืนยาวและสั้น อีกกว่า 10 กระบอก นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ยังควบคุมตัวนายเล่าต้า แสนลี อายุ 78 ปี อดีตผู้ต้องหาคดี ยาเสพติดรายใหญ่ภาคเหนือ ที่เคยถูกจับกุม และต่อสู้อันตรายคดีในชั้นศาล ซึ่งเป็นพ่อของนาย

วิจารณ์ด้วย รวมทั้งพรรคพวกอีก 13 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้หญิง 1 คน รวมผู้ต้องหาทั้งหมด 15 คน จากนั้นเจ้าหน้าที่ควบคุมตัวผู้ต้องหาทั้งหมดขึ้นเฮลิคอปเตอร์เดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อนำมาแถลงข่าวผลการจับกุมที่ บช.ปส. และสอบสวนขยายผลต่อไป

2. จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดชายแดน ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	เมืองสาครและจังหวัดท่าขี้เหล็กของรัฐบาลประเทศเมียนมาร์ และแขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว
ทิศตะวันออก	ติดกับ	แขวงอุดมไซ ประเทศลาว
ทิศใต้	ติดกับ	อำเภอภูซาง อำเภอจุน อำเภอดอกคำใต้ อำเภอภูกามยาว อำเภอแม่ใจจังหวัดพะเยา อำเภอเมืองปาน อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง และอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดกับ	อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอพร้าว อำเภอไชยปราการ อำเภอฝาง และอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ และเมืองสาคร รัฐบาล ประเทศพม่า

จังหวัดเชียงราย มีชายแดนติดกับประเทศเมียนมาร์ ยาวประมาณ 130 กิโลเมตร และมีชายแดนติดต่อกับประเทศลาวประมาณ 180 กิโลเมตร

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ยาเสพติดที่แพร่ระบาดอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นที่ประจักษ์ว่าแหล่งผลิตยาเสพติดเหล่านี้มีที่ตั้งอยู่ภายนอกประเทศไทย มีการลักลอบนำ ยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทยด้วยวิธีการ และรูปแบบต่าง ๆ พื้นที่นำเข้ามากที่สุดยังคงเป็นพื้นที่ ทางภาคเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ จังหวัดเชียงราย ด้วยเหตุที่เป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับแหล่งผลิต สามเหลี่ยมทองคำ ตัวยาเสพติดหลักที่พบตามแนวชายแดน คือ ยาบ้า ไอซ์ กัญชา และเฮโรอีน จะเห็นได้จากผลการจับกุม ชาวเขาเผ่าม้ง ต.ผาช้างน้อย อ.ปง จ.พะเยา พร้อมของกลางยาบ้า 4,200,000 เม็ด ขณะที่ผู้ต้องหาขับรถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน บธ 1151 พะเยา มาจากภูชี้ฟ้า จังหวัดเชียงราย มุ่งหน้าไปทางจังหวัดพะเยาเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบรถคันดังกล่าวจนยืนยันชัดเจน ตามที่สายรายงาน จึงได้ขับรถติดตามไล่ล่าจนสามารถจับกุมได้พร้อมยาบ้าที่ใส่ไว้กระเบหลัง มีผ้าใบคลุมไว้ จากการสอบสวนผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่า ได้ไปรับยาบ้าจากบ้านผาดั้ง อ.เวียงแก่น จ.เชียงราย เตรียมนำไปพักรอในพื้นที่อำเภอเชียงคำ จ.พะเยา เจ้าหน้าที่ระบุว่า ผู้ต้องหาเป็นเครือข่าย ยาเสพติดชาวเขาเผ่าม้ง ขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนขยายผล สำหรับยาบ้าทั้งหมดหากนำไปยัง

ปลายทางได้สำเร็จมีมูลค่าสูงถึงกว่า 1,100 ล้านบาท (ระบบการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของ ยาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. ประมวลผลเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2560)

เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2560 เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.แม่สาย และ ทหาร จก.ม.3 จว.เชียงราย ร่วมกันตรวจยึดของกลางยาบ้า 1,000,000 เม็ด ซุกซ่อนอยู่ในกระเป๋าเป้ บริเวณทุ่งนา บ้านเวียงหอม ม.4 ต.แม่สาย อ.แม่สาย จ.เชียงราย

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2560 เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.แม่สาย และ ทหาร กกล.ผาเมือง จับกุมผู้ต้องหา 2 คน ตรวจยึดของกลางยาบ้า 2,138,000 เม็ด ไอซ์ 1 กิโลกรัม ซุกซ่อนอยู่ใน กระสอบวางไว้ท้ายกระบะรถยนต์ บริเวณสามแยกถ้ำหลวง ถนนผาหมี - ถ้ำหลวง หมู่ที่ 11 ต.โป่งผา อ.แม่สาย จว.เชียงราย

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2560 เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.แม่สาย และทหารกองร้อยทหารม้าที่ 3 จว.เชียงราย ร่วมกันตรวจยึด ของกลางยาบ้า 2,630,000 เม็ดซุกซ่อนในกระเป๋าเป้ บริเวณ บ.ผาหมี หมู่ที่ 6 ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย จว.เชียงราย

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2560 เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.แม่สาย ทหารกองร้อยทหารม้าที่ 3 จว.เชียงราย ร่วมกันตรวจยึดของกลางยาบ้า 1,690,000 เม็ด ซุกซ่อนในกระเป๋าเป้ บริเวณ บ.ผาหมี หมู่ที่ 6 ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย จว.เชียงราย

เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2560 เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.แม่จัน จว.เชียงราย จับกุมผู้ต้องหา 1 คน ตรวจยึดของกลางยาบ้า 2,214,000 เม็ด ไอซ์ 10 กิโลกรัม ซุกซ่อนไว้ในท้ายกระบะรถยนต์ บริเวณ ถนนสายแม่จัน – คอยหลวง บ้านก๊วพร้าว หมู่ 4 ต.จันจว้าใต้ อ.แม่จัน จว.เชียงราย (ศอ.ปส. ดำรวจภูธรภาค 5, 2560)

3. จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ทางภาคเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ ไทย มีระยะทางประมาณ 924 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 12,681.259 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,969,750 ไร่ ซึ่งใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภาคเหนือ และเป็นอันดับ 7 ของประเทศ มีความยาวจาก เหนือจรดใต้ประมาณ 250 กิโลเมตร กว้างประมาณ 95 กิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด ต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ประเทศเมียนมาร์ ด้านรัฐฉานตอนใต้ รัฐกะยาบางส่วน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอเวียงแหง อำเภอแม่แตง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอด และอำเภออมก๋อยจังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ประเทศเมียนมาร์ ด้านรัฐกะยา และรัฐคอกุเล

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพรมแดนที่ติดต่อกับประเทศเมียนมาร์ รวมทั้งสิ้น ยาว 483 กิโลเมตร แบ่งเป็นพรมแดนทางบก ยาวประมาณ 326 กิโลเมตร และพรมแดนทางน้ำ ยาวประมาณ 157 กิโลเมตร (ด้านแม่น้ำสาละวิน ยาว 127 กิโลเมตร และด้านแม่น้ำเมย ยาว 30 กิโลเมตร) ทุกอำเภอในจังหวัดมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเมียนมาร์

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จะเห็นได้ว่าปัญหาเสพติดในจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังมีปรากฏให้เห็น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการปราบปรามยาเสพติดทุกพื้นที่เพื่อให้สถานการณ์ยาเสพติดลดลงตามลำดับ (ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน : 2560) ส่วนทางด้านกรดำเนินการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนพบการจับกุมคดีใหญ่ๆ หลายราย ดังจะเห็นจากผลการจับกุมเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2560 หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 17 เปิดแถลงข่าวการจับกุมยาบ้า จำนวน 2 แสนเม็ด ที่ค่ายโสมบัณฑิตย์ ร.7 พัน.5 อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน

วันที่ 24 พ.ย.2560 หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 17 เจ้าหน้าที่ กก.2 บก.ปส.3 บช.ปส ปปส. จก.ร.17 บก.ควบคุม ร.17 ร้อย ร.752 ตั้งจุดตรวจจุดสกัดเร่งด่วนบริเวณเส้นทาง บ.เมืองน้อย-ปาย ต.เวียงเหนือ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน ครั้นถึงเวลา 10.00 น. มีรถยนต์ยี่ห้อฮอนด้า ซิตี สีขาว ทะเบียน ขย 6052 เชียงใหม่ ซึ่งผู้ต้องหา อยู่บ้านเลขที่ 124 หมู่ 6 ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน เป็นคนขับ จึงได้ตรวจค้นพบยาบ้าจำนวน 170,000 เม็ด ยาไอซ์จำนวน 3 กิโลกรัม จึงดำเนินการจับกุมเพื่อขยายผลต่อไป

4. จังหวัดน่าน จังหวัดน่าน เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เป็นที่ตั้งของเมืองที่สำคัญในอดีต อาทิ เมืองน่าน เมืองบัว เมืองศิระเกษ เป็นต้น

สภาพพื้นที่ของจังหวัดน่านส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน ซึ่งทอดตัวยาวจากเหนือ ลงไปได้ โดยเฉพาะในพื้นที่บริเวณชายแดนด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก มีลักษณะเป็นรอยต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน คือประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่วนพื้นที่ราบจะอยู่บริเวณตอนกลางของจังหวัด และตามลุ่มน้ำต่างๆ แหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดคือแม่น้ำน่าน ซึ่งมีต้นกำเนิดทางตอนเหนือของจังหวัด แล้วไหลลงไปยังเขื่อนสิริกิติ์ ในจังหวัดอุตรดิตถ์ และบรรจบกับแม่น้ำปิง ที่จังหวัดนครสวรรค์เป็นแม่น้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสาขาต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ลำน้ำสา ลำน้ำว้า ลำน้ำสมุน ลำน้ำปัว ลำน้ำย่าง ลำน้ำแหง เป็นต้น มีพื้นที่กว้างใหญ่ พื้นที่เต็มไปด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อน ทั้งยังมีประชากรหลายชาติพันธุ์ นับว่าเป็นดินแดนของความหลากหลายอีกแห่งหนึ่งของประเทศ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือและตะวันออก ติดต่อกับ ประเทศลาว

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดอุตรดิตถ์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดพะเยาและจังหวัดแพร่

จังหวัดน่านมีด่านเข้าออกกับประเทศลาวหลายแห่งด้วยกัน เช่น จุดผ่านแดนถาวร สากลห้วยโก๋น-น้ำเงินอำเภอเฉลิมพระเกียรติ, จุดผ่อนปรนบ้านใหม่ชายแดน อำเภอสองแคว และ จุดผ่อนปรนบ้านห้วยสะเตง อำเภอทุ่งช้าง

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดน่าน พบว่า ปัญหายาเสพติดของจังหวัดน่าน อยู่ในระดับเบาบาง พื้นที่การค้าจุดพักยา ยังเป็นพื้นที่สูง พื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดสูง ได้แก่ อำเภอท่าวังผา, เวียงสา, เมือง, และอำเภอปัว ส่วนพื้นที่ต้องเฝ้าระวังในการนำเข้ายาเสพติด คือ พื้นที่ชายแดน ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ, ทุ่งช้าง, สองแคว ยาเสพติดที่แพร่ระบาด ส่วนใหญ่เป็น ยาบ้า และฝิ่นบางพื้นที่ กลุ่มบุคคลที่ต้องเฝ้าระวัง ได้แก่ ผู้ชาย, กลุ่มเยาวชนอายุต่ำกว่า 25 ปี และ กลุ่มวัยทำงาน, และกลุ่มที่ผ่านการบำบัด-ฟื้นโทษ กลุ่มอาชีพรับจ้าง, ว่างงาน และเกษตรกร นอกจากนี้ยังต้องเฝ้าระวังควบคุมปัจจัยเสี่ยง พื้นที่เสี่ยงที่ยังคงมีมาก ทิศทางในการดำเนินการในปี 2560 ควรมุ่งเน้น ไป 4 พื้นที่หลักที่มีการแพร่ระบาดสูง การแก้ไขปัญหากลุ่มเสี่ยง และการดูแลฟื้นฟู เฝ้าระวังกลุ่มที่ผ่านการบำบัดและต้องโทษแล้ว ในส่วนพื้นที่ทั่วไปควรมุ่งเน้นสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน มีการเฝ้าระวังปัญหาอย่างต่อเนื่อง ยกกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้เป็น หมู่บ้านต้นแบบหรือศูนย์การเรียนรู้ต่อไป (ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดน่าน, 2560)

ผลการตรวจค้น จับกุมผู้ลักลอบขนย้ายยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดน่านยังคงมีการจับกุม อยู่เป็นระยะ ๆ ดังเช่น วันที่ 28 พฤศจิกายน 2560 ตำรวจภูธรภาค 5 แดงผลการปฏิบัติงานการ จับกุมยาเสพติดรายสำคัญ ที่ด่านตรวจกิตติพันธ์ ตำบลศรีษะเกษ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน หลังการตรวจค้นพบของกลางยาบ้า จำนวน 14 กระสอบ บรรจุยาบ้าประมาณ 2.8 ล้านเม็ด พร้อมรถยนต์ จำนวน 3 คัน สารภาพรับขนยาบ้ามาจากจังหวัดพะเยา เพื่อส่งลูกค้าในภาคกลาง จากการสอบสวน ผู้ต้องหาทั้ง 7 คน ให้การรับสารภาพว่า ได้ร่วมกันเดินทางไปรับยาบ้าดังกล่าว มาจากสวนยางใกล้กับบ่อน้ำมัน ปตท. สาขาอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา โดยมีนายสุชาติ อย่าง คุณธรรม เป็นผู้ติดต่อรับยาบ้านจากนายเค่า (ไม่ทราบชื่อ-นามสกุลจริง) โดยตกลงกันว่า จะให้ ลำเลียงยาบ้านจากอำเภอภูซาง ไปส่งในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในราคา 8 แสนบาท แบ่ง กัน 4 ครอบครัวๆละ 2 แสนบาท โดยขับรถออกจากอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เวลาประมาณ 21.30 น. มาตามเส้นทางอำเภอภูซาง อำเภอเชียงคำ อำเภอสองแคว อำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน อำเภอเวียงสา จนถึงมาถึงอำเภอนาน้อย และมาถึงด่านตรวจกิตติพันธ์ หมู่ 2 ตำบลศรีษะเกษ อำเภอนาน้อย เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมจึง ได้ร่วมกันจับกุมผู้ต้องหาทั้งหมด และได้ทำการควบคุมตัว

ผู้ต้องหาทั้ง 7 คน พร้อมของกลางยาบ้านและรายการอื่น ๆ มายัง สภ.น่าน้อย เพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

5. จังหวัดพะเยา จังหวัดพะเยา มีพื้นที่ตั้งของตัวเมืองพะเยาอยู่ติดกับกว๊านพะเยา ซึ่งในประวัติศาสตร์ของจังหวัดพะเยานั้น เดิมเป็นที่ตั้งของเมืองภูกามยาว หรือพยาว ที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อพุทธศตวรรษที่ 16 และเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรล้านนา เมื่อถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เมืองพะเยา เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงรายและต่อมาเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2520 อำเภอพะเยา ได้ยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดพะเยานับเป็นจังหวัดที่ 72 ของประเทศไทย

พะเยาเป็นจังหวัดในกลุ่มล้านนาตะวันออกพร้อมกับเชียงรายซึ่งมีสำเนียงภาษาถิ่นเหนือเป็นเอกลักษณ์ต่างจากภาษาถิ่นเหนือในจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากความสัมพันธ์กับเชียงรายในแง่ของสำเนียงภาษาและวัฒนธรรมแล้วพะเยาและเชียงรายยังมีความสัมพันธ์กันในลักษณะบ้านพี่เมืองน้องอันที่เรื้อรื้อติ เนื่องจากในอดีตราชวงศ์ที่ปกครองทั้งสองเมืองต่างสืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์ลาวจากหิรัญนครเงินยางเชียงแสนซึ่งได้ได้แตกสายออกมาเป็นราชวงศ์สำคัญในดินแดนพะเยา เชียงแสน และล้านนา ในยุคต่อมา เช่นราชวงศ์เชียงแสนที่ปกครองเมืองเชียงราย ราชวงศ์เชียงแสนสายพญาจำเมืองและราชวงศ์มังรายซึ่งปกครองเชียงใหม่ก็ถือกำเนิดมาจากบรรพบุรุษร่วมกันมีอาณาเขต คือ จังหวัดพะเยามีเนื้อที่ประมาณ 6,335 ตารางกิโลเมตร ตอนเหนือมีพื้นที่ติดกับจังหวัดเชียงรายทิศตะวันออกติดกับประเทศลาวและจังหวัดน่านส่วนทางตะวันตกติดกับจังหวัดลำปางและทางด้านใต้ติดกับจังหวัดแพร่

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดพะเยา มีโครงสร้างของปัญหาเสพติดในพื้นที่จังหวัดพะเยาที่ยังดำรงอยู่ ประกอบด้วย ด้านอุปทานยาเสพติด เช่น องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เครือข่ายการค้ารายสำคัญ นักค้ารายใหม่ นักค้าในเรือนจำ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และด้านอุปสงค์ยาเสพติด ผู้เสพผู้ติดที่ยังไม่เข้าสู่ระบบบำบัดรักษา เช่น ผู้เสพผู้ติดรายใหม่ ผู้เสพผู้ติดซ้ำ ส่วนทางด้านผลการจับกุมผู้ลักลอบค้ายาเสพติดในพื้นที่ที่มีผลการจับกุม ตัวอย่างเช่น วันที่ 30 มิถุนายน 2559 นายศุภชัย เอี่ยมสุวรรณผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา พร้อมด้วย พลตำรวจตรีประจวบ วงศ์สุข ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพะเยา เจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจร่วมกันแถลงการออกปฏิบัติการกวาดล้างอาชญากรรม และยาเสพติด ในพื้นที่จังหวัดพะเยาช่วงระหว่างวันที่ 1-30 มิถุนายน 2559 โดยมีการสนธิกำลัง เจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ระดมกำลัง กวาดล้างปิดล้อมตรวจค้นอาชญากรรม และยาเสพติด ทั้งนี้เพื่อเป็นการควบคุมอาชญากรรม อาชญากรรม ลดความรุนแรงในสังคมป้องกันเหตุแทรกซ้อนรักษาความสงบเรียบร้อยรวมทั้งรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของพี่น้องประชาชน ซึ่งจากการสนธิกำลังออกกวาดล้างปิดล้อมตรวจค้น อาชญากรรม และยาเสพติดในหัว

ห้วงกล่าวสามารถจับดำเนินคดี ความผิดเกี่ยวกับ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด 93 ราย ผู้ต้องหา 107 คน โดยของกลางยาบ้าตรวจยึดได้ 15,776 เม็ด ไอซ์ 0.76 กรัม กัญชา 5 กรัม

6. จังหวัดลำปาง เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบน ตั้งอยู่ในแอ่งที่ราบล้อมรอบด้วยภูเขา มีประวัติศาสตร์เก่าแก่ยาวนาน มีชื่อเรียกอย่างหลากหลายตั้งแต่ เขลางค์นคร, เวียงละกอน, นครลำปาง ฯลฯ ในภายหลังเป็นที่รู้จักกันดีอีกชื่อหนึ่งว่า เมืองรถม้า ที่สัมพันธ์กับเอกลักษณ์ของลำปาง

ลำปางตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มรอบล้อมด้วยภูเขาจากทุกด้าน ทำให้มีลักษณะเป็นแอ่งกระทะ มีแม่น้ำสำคัญคือ แม่น้ำวังที่มีต้นน้ำอยู่ที่ตอนเหนือ บริเวณอำเภอวังเหนือ ที่ไหลลงจากเหนือสู่ใต้ พื้นที่ราบที่กว้างใหญ่ที่สุดอยู่บริเวณตอนกลางนั้นคือ บริเวณอำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา และอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปางมีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดอื่น ๆ เรียงตามเข็มนาฬิกา ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และพะเยา

ทิศตะวันออก ติดกับ จังหวัดพะเยา แพร่ และสุโขทัย

ทิศใต้ ติดกับ จังหวัดสุโขทัยและตาก

ทิศตะวันตก ติดกับ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และตาก

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดลำปาง ถึงแม้ว่าจังหวัดลำปางจะมีพื้นที่ไม่ได้ติดชายแดนหรือมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านก็ตาม แต่จังหวัดลำปางเป็นทางผ่านของขบวนการค้ายาเสพติด ซึ่งเส้นทางหลักที่มีการขนย้ายและลำเลียงยาเสพติดจะใช้เส้นทางที่ผ่านจังหวัดลำปาง เพื่อนำยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ชั้นในของประเทศ และกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดที่ลักลอบลำเลียงยาเสพติดผ่านเส้นทางนี้ส่วนใหญ่จะถูกจับกุมได้เป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากผลการจับกุมเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2560 เจ้าหน้าที่จาก บช.ปส. ร่วมกับ สถานีตำรวจภูธรแม่พริก และเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจแม่พริก จังหวัดลำปาง จับกุมตัวผู้ต้องหา อายุ 42 ปี บ้านเลขที่ 33/1446 หมู่ 8 ต.พิมลราช อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี ขณะกำลังขับจีรด์ตู้โตโยต้า ไฮเอชสีเทา หมายเลขทะเบียน ฮจ 5156 กทม. ผ่านด่านตรวจแม่พริกเพื่อเข้าสู่พื้นที่ จ.ตาก ภายหลังสืบทราบว่ามีผู้ต้องหาได้ทำการลำเลียงยาเสพติดจากพื้นที่ จ.เชียงราย เข้าสู่พื้นที่ภาคกลาง เจ้าหน้าที่จึงได้ทำการขอตรวจค้นและตรวจสอบด้วยเครื่องเอ็กซ์เรย์ ผลการตรวจสอบพบยาบ้าจำนวน 200,000 เม็ด และไอซ์จำนวน 10 กก. ซุกซ่อนในช่องลับข้างผนังด้านในตัวรถและลำโพงที่ติดอยู่บนหลังคาช่องแอร์โดยผู้ต้องหาไร้สารภาพว่าได้รับการว่าจ้างจากนายทุนคนหนึ่งในพื้นที่จังหวัดท่าซี้เหล็ก ประเทศเมียนมาร์ ให้ลำเลียงยาเสพติดจำนวนดังกล่าวจากพื้นที่ชายแดน อ.แม่สาย จ.เชียงราย เพื่อส่งให้กับกลุ่มเครือข่ายในพื้นที่ กทม. และปริมณฑล ได้รับค่าจ้างจำนวน 720,000 บาท โดยตนได้นำไปซื้อรถตู้โดยสารเพื่อใช้บรรทุกยาเสพติดจำนวน 700,000 บาท ส่วนเงินจำนวน 20,000 บาท เป็นค่าใช้จ่าย

ในการเดินทาง ชุดจับกุมจึงควบคุมตัวพร้อมของกลางส่งพนักงานสอบสวน บช.ปส. ดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

7. **จังหวัดลำพูน** เป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กที่สุดในภาคเหนือ นับเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีประวัติศาสตร์เก่าแก่ ยาวนาน จังหวัดลำพูน ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 (สายเอเชีย) เป็นระยะทาง 689 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน เป็นระยะทาง 724 กิโลเมตร และตามทางรถไฟ 729 กิโลเมตร ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 18 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 99 องศาตะวันออก อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน อยู่ห่างจากจังหวัดเชียงใหม่เพียง 22 ก.ม. เป็นพื้นที่ ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางความเจริญของภาคเหนือตอนบน และอนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขง หรือพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจร่วมกับ จังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กที่สุดของภาคเหนือมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 4,505.882 ตร.กม. หรือประมาณ 2,815,675 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.85 ของพื้นที่ ภาคเหนือตอนบน บริเวณที่กว้างที่สุดประมาณ 43 กม. และยาวจากเหนือจดใต้ 136 กม.

จังหวัดลำพูนตั้งอยู่ในภาคเหนือ ซึ่งตามตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในเขตร้อนที่ค่อนข้างไปทางเขตอากาศอบอุ่น ในฤดูหนาวจึงมีอากาศเย็นค่อนข้างหนาว แต่เนื่องจากอยู่ลึกเข้าไปใน แผ่นดินห่างไกลจากทะเล จึงมีฤดูแล้งที่ยาวนานและอากาศจะร้อนถึงร้อนจัดในฤดูร้อน จังหวัดลำพูนมีสภาพภูมิอากาศแตกต่างกันอย่างเด่นชัด 3 ช่วงฤดู คือช่วงเดือนมีนาคม กับเมษายนมีอากาศร้อน ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม จะมีฝนตกชุกเป็นฤดูฝน และช่วงเดือนพฤศจิกายนถึง เดือนกุมภาพันธ์มีอากาศหนาวเย็นเป็นฤดูหนาว ซึ่งฤดูหนาวและฤดูร้อนนั้น เป็นช่วงฤดูแล้งที่มีระยะเวลาติดต่อกันประมาณ 6 เดือน ในช่วงฤดูฝนอีก 6 เดือน นั้น อากาศจะไม่ร้อนเท่ากับในฤดูร้อน และไม่หนาวเย็นเท่า ฤดูหนาว คือมีอุณหภูมิปานกลางอยู่ระหว่างสองฤดูดังกล่าว ลำพูนมีพื้นที่ติดกับจังหวัดอื่น ๆ 3 จังหวัด ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ อำเภอสาร์ภี และอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ทิศตะวันออก ติดกับ อำเภอห้างฉัตร อำเภอสบปราบ และอำเภอ
เสริมงาม จังหวัดลำปาง

ทิศใต้ ติดกับ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง และอำเภอสามเงา จังหวัดตาก

ทิศตะวันตก ติดกับ อำเภอฮอด อำเภอจอมทอง อำเภอหางดง
และอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดลำพูน ยังคงมีการจับกุมยาเสพติดรายย่อยและขยายผลการจับกุมไปถึงผู้ค้ารายกลาง ดังผลการจับกุมที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่นวันที่ 21 เมษายน 2560

เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดลำพูนขยายผลจับกุมพ่อค้ายารายย่อย ไล่จับทีละคนจนรวบได้ยกแก๊งผู้ต้องหา 4 ราย ของกลางยาบ้ากว่า 2 หมื่นเม็ด ขณะที่ตำรวจล้อมผู้ต้องหาซึ่งพ้นโทษออกมาไม่นานกลับมาค้ายาอีก โดยคดีแรก ชปส.ภ.จว.ลำพูนได้จับกุมตัวผู้ต้องหา อายุ 19 ปี ที่อยู่ 57 ม.2 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน พร้อมยาบ้าของกลางจำนวน 16 เม็ด โดยกล่าวหาว่ามียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ไว้ในความครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่ได้นำส่งพนักงานสอบสวน สภ.เมืองลำพูนดำเนินคดีตามกฎหมาย คดีที่สอง ขยายผลจากการจับกุมผู้ต้องหาจนสามารถจับกุมตัวผู้ต้องหา อายุ 32 ปี ที่อยู่ 168 ม.4 ต.ศรีบัวบาน อ.เมือง จ.ลำพูน พร้อมยาบ้าของกลาง 200 เม็ด โดยกล่าวหาว่ามียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ไว้ในความครอบครองเพื่อจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย โดยอยู่ระหว่างการควบคุมตามอำนาจ จพง.ปปส. คดีที่สาม ซึ่งขยายผลการจับกุม สามารถจับกุมตัวผู้ต้องหา อายุ 33 ปี ที่อยู่ 30 ม.2 ต.ม่วงน้อย อ.ป่าซาง จ.ลำพูน พร้อมยาบ้าของกลางจำนวน 400 เม็ด โดยกล่าวหาว่ามียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ไว้ในความครอบครอง เพื่อจำหน่ายและจำหน่ายโดยผิดกฎหมายและคดีที่สี่ ขยายผลการจับกุม โดยได้ร่วมกับ ร้อย.ตชด.335 จับกุมตัวผู้ต้องหา อายุ 58 ปี ที่อยู่ ม.3 ต.บ้านเป้า อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ พร้อมยาบ้าจำนวน 20,130 เม็ด โดยกล่าวหาว่ามียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ไว้ในความครอบครอง เพื่อจำหน่ายและจำหน่ายโดยผิดกฎหมาย เจ้าหน้าที่ได้นำส่งพนักงานสอบสวน สภ.แม่แตงดำเนินคดีตามกฎหมาย

8. จังหวัดแพร่ เป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย อดีตนครรัฐอิสระขนาดเล็ก มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบระหว่างภูเขา โดยมีทิวเขาล้อมรอบ และมีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่านคือแม่น้ำยม ปัจจุบัน ที่ตั้งของจังหวัดแพร่ นับเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางรถยนต์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคเหนือที่ติดต่อไปยังจังหวัดน่าน พะเยา เชียงราย ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ จึงเรียกได้ว่าจังหวัดแพร่เป็น ประตูสู่ล้านนา

จังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่มีภูเขาล้อมรอบทั้งสี่ทิศ มีภูเขาที่สูงที่สุดอยู่ที่ ดอยขุนสถาน (บางชื่อเรียกว่าดอยธง) สูง 1,630 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยทั่วไปพื้นที่ราบจะมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 120-200 เมตร สำหรับตัวเมืองแพร่มีความสูง 161 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง แม่น้ำยมเป็นลำน้ำที่สำคัญที่สุดของจังหวัดแพร่ต้นกำเนิดจากเทือกเขาผีปันน้ำ อำเภอปง จังหวัดพะเยา มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ จังหวัดพะเยาและน่าน
ทิศตะวันออก	ติดกับ จังหวัดน่าน
ทิศตะวันตก	ติดกับ จังหวัดลำปาง
ทิศใต้	ติดกับ จังหวัดอุตรดิตถ์และจังหวัดสุโขทัย

สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดแพร่ เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่เป็นทางผ่านในการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ตอนในของประเทศ มีการตั้งด่านตรวจค้นยาเสพติดถาวร โดยมีการติดตั้งระบบอ่านป้ายทะเบียนรถยนต์อัตโนมัติในบริเวณด่านตรวจ และได้มีการติดตั้งเครื่อง X-Ray แบบอุโมงค์ไว้สำหรับตรวจสอบรถบรรทุกขนาดใหญ่ที่ด่านตรวจห้วยไร่ จังหวัดแพร่ ทำให้เจ้าหน้าที่สกัดจับกุมผู้ลักลอบค้ายาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก โดยมีตัวอย่างการจับกุมคดีสำคัญในห้วงที่ผ่านมา เช่น วันที่ 30 ส.ค.60 ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ พร้อมด้วย ผบก.ภ.จว.แพร่ ผบ.ม.พัน 12 ค่ายพระยาไชยบูรณ์ พร้อม จนท.ในพื้นที่ ทั้งปกครอง ทหาร ตำรวจได้ร่วมกันแถลงข่าว การจับขบวนการยาเสพติดรายใหญ่ โดยได้ร่วมกันจับกุมผู้ต้องหา จำนวน 2 คน อยู่บ้านเลขที่ 196/1 ม.7 ต.คอนมูล อ.สูงเม่น จ.แพร่ และ ผู้ต้องหา อายุ 39 ปี อยู่บ้านเลขที่ 10/22 ม.10 ถ.ท่าอิฐล่าง ต.ท่าอิฐ อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ พร้อมด้วยของกลาง ยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) จำนวน 108,000 เม็ด รถยนต์กระบะห้อมิตซูบิชิ สีประตู่ สีขาว รุ่นไทรทัน หมายเลขทะเบียน กง 9368 แพร่ จำนวน 1 คัน โทรศัพท์มือถือ จำนวน 1 เครื่อง จากการจับกุมครั้งนี้ สืบเนื่องมาจากวันที่ 23 ส.ค.60 จนท.ประจำด่านตรวจดงยาง สก.นาพูน ได้ทำการจับกุมผู้ต้องหา จำนวน 3 คน พร้อมของกลางยาบ้า จำนวน 1,120,000 เม็ด และไอซ์ จำนวน 10 กก. รถยนต์ จำนวน 2 คัน และได้ขยายผลการจับกุมนำไปสู่การจับกุมดังกล่าว

วันที่ 10 กันยายน 2560 เจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจห้วยไร่ ได้รับการประสานงานจากตำรวจ สก.พาน จังหวัดเชียงราย ให้สกัดจับรถยนต์มาสด้า สีขาว ทะเบียน ฌร 6268 กรุงเทพมหานคร หลังจากตำรวจ สก.พาน จับกุม ผู้ต้องหา รายที่ 1 พร้อมของกลางยาบ้า 190,000 เม็ด ได้ที่ด่านปู่แกง และผู้ต้องหาให้การชดทอคว่า มีผู้ร่วมขบวนการขนยาเสพติดดังกล่าว กระทั่งเวลา 08.55 น.พบรถเก๋งมาสด้า ซึ่งตรงกับที่ได้รับแจ้ง ขับมาจากอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ มุ่งหน้าไปทางอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ผ่านเข้ามายังด่านตรวจห้วยไร่ เจ้าหน้าที่จึงให้สัญญาณหยุดรถ และขอตรวจสอบใบอนุญาตขับขี่ ทราบชื่อผู้ต้องหา รายที่ 2 พร้อมขอตรวจค้นรถยนต์คันดังกล่าว อย่างละเอียดพบว่าบริเวณที่เก็บสัมภาระท้ายรถด้านซ้ายของตัวถัง บริเวณฝากระโปรงท้ายรถพบยาบ้า 86,000 เม็ด และยาไอซ์ชนิดเกล็ดใส จำนวน 13 กิโลกรัม และกัญชา น้ำหนัก 28.82 กรัม โดยผู้ต้องหา รายที่ 2 ให้การชดทอคว่า ยาเสพติดทั้งหมดเป็นของ นางสาวชนันท์ ผู้ว่าจ้างให้นำไปส่งในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี โดยตกลงค่าจ้าง 20,000 บาท ได้ล่วงหน้ามาแล้ว 10,000 บาท ตำรวจแจ้งข้อหาร่วมกันมียาเสพติดให้โทษประเภท 3 ไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต และมียาเสพติด ประเภท 5 กัญชาไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศนั้น ส่วนใหญ่มีลักษณะพื้นที่เป็นป่าเขา พื้นที่บางแห่งเป็นที่ราบลุ่มล้อมรอบด้วยหุบเขาจากทุกด้าน ทำให้มี

ลักษณะเป็นแอ่งกระทะ มีแม่น้ำสำคัญ ที่ไหลลงจากเหนือสู่ใต้ พื้นที่ราบที่กว้างใหญ่ที่สุดอยู่บริเวณตอนกลางนั้นคือ บริเวณอำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา และอำเภอห้างฉัตร บางแห่งมีความสูงชันซึ่งวางตัวในแนวเหนือ-ใต้ โดยเฉพาะบริเวณชายแดนด้านเหนือและตะวันออกซึ่งเป็นรอยต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว บางแห่งมีพรมแดนที่ติดต่อกับประเทศเมียนมาร์ โดยเฉพาะจังหวัดแม่ฮ่องสอนทุกอำเภอในจังหวัดมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเมียนมาร์ และจังหวัดเชียงใหม่มีชายแดนติดต่อกับ ประเทศเมียนมาร์ ใน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่เมาะ อำเภอฝาง อำเภอเชียงดาว อำเภอเวียงแหง อำเภอไชยปราการ รวมระยะทางทั้งสิ้น 227 กิโลเมตร พื้นที่เขตแดนส่วนใหญ่เป็นป่าเขา จึงไม่สามารถปักหลักเขตแดนได้ชัดเจน และเกิดปัญหาเส้นเขตแดนระหว่างประเทศ

จากข้อมูลข้างต้น สามารถนำไปอธิบาย พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการวิจัยตามแหล่งของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลนักเสพยาเสพติดที่ถูกควบคุมในทัณฑสถานซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ตลอดจนได้ทำการสำรวจข้อมูลนักค้ายาเสพติดที่ถูกควบคุมในทัณฑสถานซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เพื่อทราบแหล่งของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักค้ายาเสพติด และเพื่อกำหนดพื้นที่ในการวิจัย ผู้วิจัยยังได้ทำการสืบค้นข้อมูลบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการต่อต้านการค้ายาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และมีความคุ้นเคยกับพื้นที่ และรวมไปถึงด้านเชื้อชาติ และวัฒนธรรม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ศูนย์บำบัดรักษาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยรวมถึงเจ้าหน้าที่มูลนิธิคอมมูนิตี อีนคอนโทร(ประเทศไทย)และเจ้าหน้าที่ศูนย์บำบัดเออเบิร์น ไลท์ (ประเทศไทย) เจ้าหน้าที่ศูนย์บำบัดยาเสพติด โดยพระกิตติคุณบ้านปันรัก ซึ่งเป็นองค์กรเอกชน เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสำนักงานตำรวจภูธรภาค 5 เจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5 เจ้าหน้าที่ทหารซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแนวเขตชายแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งได้แก่ มณฑลทหารบกที่ 33 ค่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่และกองกำลังผาเมือง สังกัดกองทัพภาคที่ 3

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

1. สถานการณ์ยาเสพติดภายนอกประเทศ

ประเทศไทยมีสถานที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคอาเซียน มีประเทศล้อมรอบทั้งทางทิศเหนือ ทิศตะวันตก ทิศตะวันออก และทิศใต้ โดยทิศเหนือและทิศตะวันตกติดสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออกติดกัมพูชา และ ทิศใต้ติดมาเลเซีย จากสภาพภูมิศาสตร์ที่ประเทศไทยมีพื้นที่แนวชายแดนเป็นแนวยาวติดต่อกับ ประเทศเพื่อนบ้านทำให้มีช่องทางผ่านเข้าออกระหว่างประเทศเพื่อนบ้านและประเทศไทยทั้งที่เป็น ช่องทางธรรมชาติและช่องทางตามกฎหมายเกิดขึ้นมากมาย กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดได้ใช้ช่องทางต่าง ๆ เหล่านี้ในการขนส่ง ลำเลียงยาเสพติด จากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาสู่ประเทศไทย

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ยังคงมีสถานการณ์ภายในที่มีความซับซ้อนของปัญหา ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ปัญหาทางการเมืองแม้ว่าจะมีกระบวนการในการพยายามสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้น แต่ความคืบหน้ายังไม่เกิดขึ้นมากนัก มีการลงนามในร่าง สัญญาหยุดยิงระหว่างรัฐบาลและชนกลุ่มน้อยเท่านั้น แต่ในส่วนของชนกลุ่มน้อยที่ผลิตยาเสพติด ที่อยู่ในเขตเมียนมา เช่น กลุ่มกองกำลังโกกั้ง กลุ่มกองกำลังว้า ได้ปฏิเสธการเข้าร่วมเจรจาสันติภาพ กับรัฐบาลเมียนมา การสู้รบระหว่างรัฐบาลเมียนมากับชนกลุ่มน้อยยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง การที่ชน กลุ่มน้อยเหล่านี้จะมีความมั่นใจในการอยู่รอดจึงจำเป็นต้องสร้างกองกำลังทหารขึ้นมาเพื่อสร้างอำนาจ ต่อรองกับรัฐบาลเมียนมา เนื่องจากไม่มีสิ่งใดรับประกันได้ว่ารัฐบาลเมียนมาจะไม่เข้าโจมตีพื้นที่ มั่นของชนกลุ่มน้อย ดังนั้นการเตรียมความพร้อมของกองกำลัง ชนกลุ่มน้อยทั้งหลายจึงต้องผลิต และค้ายาเสพติด เพื่อหารายได้มาเสริมสร้างกองกำลังทั้ง คน อาวุธ อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็น ในการสู้รบ (แผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ, 2560)

พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำที่มีพื้นที่ติดต่อกันสามประเทศไทย เมียนมา และลาว เป็นพื้นที่ แหล่งผลิตยาเสพติดสำคัญ ที่กลุ่มชนกลุ่มน้อยในเมียนมามีกำลังในการผลิตอย่างไม่จำกัด สารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดยังสามารถที่จะเข้าสู่พื้นที่การผลิตได้อย่างต่อเนื่องและมีปริมาณ ที่มากมาย การแสวงหาความร่วมมือจากประเทศต่างๆ ในการสกัดกั้นเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นที่ใช้

ในการผลิตยาเสพติดเข้าไปยังพื้นที่การผลิตของ ชนกลุ่มน้อยยังไม่บรรลุผล ด้วยเพราะต้องใช้ความร่วมมือจากหลายประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก การควบคุมเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้น รวมถึงการสกัดกั้นจึงเป็นสถานการณ์ที่สำคัญยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ประเทศในการสกัดกั้นเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นไม่ให้เข้าไปในพื้นที่การผลิตสามเหลี่ยมทองคำได้

ประเทศที่เป็นต้นทางของเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นที่สำคัญ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นผู้ผลิตอาเซติกแอนไฮไดรด์รายใหญ่ และเป็นต้นทางของสารชนิดนี้เข้าสู่ตลาดยาเสพติดในอัฟกานิสถาน และเมียนมา และยังเป็นแหล่งของอีเฟรดิน ซูโดอีเฟรดิน ให้กับเมียนมาอีกด้วย ประเทศอินเดียเป็นต้นทางสารอาเซติกแอนไฮไดรด์ อีเฟรดิน ซูโดอีเฟรดิน มีการนำเข้ามาจากอินเดียสู่พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ประเทศเวียดนาม เป็นต้นทางของคาเฟอีน โดยมีการลำเลียงผ่านเวียดนาม ผ่านลาว เข้าไปยังพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ (ศูนย์เฝ้าระวังปัญหาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2559)

ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้ามายังภายในประเทศไทย พบว่าทิศทางการขนส่งลำเลียงยาเสพติดมีการเปลี่ยนทิศทางการขนส่ง จากที่เคยใช้เส้นทางทางการลำเลียงนำเข้ามาภายในประเทศไทยทางภาคเหนือเป็นหลักสำหรับยาเสพติดประเภท ยาบ้า ไอซ์ ปัจจุบันการขนส่งลำเลียงยาเสพติดได้ปรับเปลี่ยนทิศทางการขนส่งลำเลียงมาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากยิ่งขึ้น เส้นทางขนส่งลำเลียง ยาเสพติดจากสามเหลี่ยมทองคำ ผ่านลงมาตามลำน้ำโขงด้านประเทศลาว เข้าประเทศไทยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งปกติช่องทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะเป็นเส้นทางขนส่งลำเลียงกัญชาเป็นหลัก แต่ระยะหลังมานี้จะมี ยาบ้า ไอซ์ ผ่านมาทางช่องทางเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่แนวชายแดน ยังคงมีปริมาณการลักลอบนำเข้าอย่างต่อเนื่องและมีปริมาณที่สูง แหล่งพักคอยของยาเสพติดในประเทศลาวจะอยู่ที่นครหลวงเวียงจันทร์ แขวงบอลิคำไซ แขวงคำม่วน และแขวงสะหวันนะเขต วิธีการลักลอบนำเข้าหลักยังคงเป็นการลำเลียงโดยทางเรือข้ามแม่น้ำโขงเข้ามาสู่ประเทศไทย

2. สถานการณ์ยาเสพติดภายในประเทศ

ยาเสพติดที่แพร่ระบาดอยู่ในประเทศไทยเป็นที่ประจักษ์ว่าแหล่งผลิตยาเสพติดเหล่านี้มีที่ตั้งอยู่นอกประเทศไทย มีการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทยด้วยวิธีการ และรูปแบบต่าง ๆ พื้นที่นำเข้ามากที่สุดยังคงเป็นพื้นที่ทางภาคเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยเหตุที่เป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับแหล่งผลิตสามเหลี่ยมทองคำ ด้วยสาเหตุหลักที่พบตามแนวชายแดน คือ ยาบ้า ไอซ์ กัญชา และเฮโรอีน นอกจากช่องทางหลักทั้งสองแห่งนี้แล้ว ยังมีช่องทางที่ต้องเฝ้าระวังพิเศษ แนวชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน พะเยา และน่าน (ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดำรวจภูธรภาค 5 : 2560)

นอกจากการลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนแล้ว พบว่ามีความพยายามในการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทยผ่านทางท่าอากาศยาน เนื่องด้วยประเทศไทยมีระบบคมนาคมขนส่งทางอากาศที่เชื่อมโยงกับทุกภูมิภาคทั่วโลก ทำให้กลุ่มนักค้ายาเสพติดอาศัยช่องทางนี้ในการลักลอบนำยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทยมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะท่าอากาศยานนานาชาติ เช่น ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง ท่าอากาศยานนานาชาติสมุย ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ หรือบางครั้งกลุ่มนักค้ายาเสพติดจะปรับเส้นทางไปยังประเทศเพื่อนบ้านแล้วนำเข้ามาประเทศไทยตามแนวชายแดน เพื่อหลีกเลี่ยงการฟ่งเล็งและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่หากเดินทางมาจากประเทศต้นทางโดยตรง

ปัญหาการค้ายาเสพติดในภาคเหนือ พบว่า หมู่บ้าน ชุมชน ที่มีปัญหาการค้ายาเสพติดคิดเป็นร้อยละ 5.1 หากพิจารณาในสัดส่วนของเขตพื้นที่พบว่าพื้นที่ภาค 5 มีปัญหามากกว่า คือ ร้อยละ 6.6 ส่วนภาค 6 นั้นมีปัญหายู้อยู่ร้อยละ 3 เมื่อพิจารณาตามชนิดของตัวยา พบว่า มีตัวยาที่มีปัญหาการค้ายาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชนของภาคเหนือ 3 ชนิด คือ ยาบ้า กัญชา สารระเหย โดยพบว่า ชุมชนที่มีปัญหาส่วนใหญ่เป็นยาบ้าร้อยละ 4.7 กัญชาร้อยละ 0.7 สารระเหยร้อยละ 0.2 หมู่บ้าน ชุมชนที่มีปัญหาทั้งการเสพและการค้ายาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชนเดียวกัน พบว่า มีอยู่ร้อยละ 15.5 โดยเป็นปัญหาในภาค 5 ร้อยละ 5.4 และภาค 6 ร้อยละ 2.4 เมื่อพิจารณาตามชนิดยาแล้วพบว่า ยาบ้า ยังคงเป็นปัญหาสูงสุดที่พบร้อยละ 3.9 ในขณะที่กัญชาร้อยละ 0.7 เมื่อพิจารณาตามเขตพื้นที่พบว่าภาค 5 เป็นปัญหาการค้าและเสพยาบ้าสูงสุด ร้อยละ 5.0 กัญชาร้อยละ 0.8 ในขณะที่ภาค 6 พบปัญหายาบ้า ร้อยละ 2.4 และกัญชาร้อยละ 0.6 (มานพ คณะโต, รศ.ดร., 2548 : 23-27)

2.1 สถานการณ์การค้ายาเสพติด

สถานการณ์การค้ายาเสพติดภายในประเทศไทยไม่ได้ลดระดับความรุนแรงลงจากช่วงที่ผ่านมามากนัก เนื่องจากมีปัจจัยเอื้อจากภายนอกประเทศและในประเทศสำคัญที่ส่งผลต่อ

สถานการณ์ยาเสพติด โดยปัจจัยภายนอกประเทศ คือ พื้นที่การผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำ ยังมีขีดความสามารถในการผลิตยาเสพติดได้ในปริมาณมาก ประกอบกับยังมีพื้นที่ผลิตยาเสพติดขนาดใหญ่ที่ควรเฝ้าระวังเพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่ง คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากที่ผ่านมาพบการผลิตไอซ์ และเคตามีน จำนวนมาก และเป็นแหล่งผลิตเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นแหล่งใหญ่แห่งหนึ่งในภูมิภาคนี้ โดยบางส่วนถูกส่งไปยังแหล่งผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ นอกจากนี้ปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อสถานการณ์ยาเสพติด คือ กลุ่มนักค้ายาเสพติดที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด และการปล่อยปละละเลยของเจ้าหน้าที่รัฐที่ปล่อยให้มีการค้ายาเสพติดในชุมชน

จากสถิติการจับกุมของตำรวจภูธรภาค 5 ประจำปีงบประมาณ 2559 สามารถจับกุมคดียาเสพติดได้ 17,703 คดี ผู้ต้องหา 18,200 คน ยึดของกลางยาเสพติดได้ดังนี้ ยาบ้า 34,748,309.75 เม็ด ไอซ์ 295.26 กิโลกรัม เฮโรอีน 78.82 กิโลกรัม กัญชาแห้ง 22.49 กิโลกรัม ฝิ่น 575.21 กิโลกรัม อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีการจับกุมคดีรายสำคัญที่มีปริมาณของกลางจำนวนมาก แต่พบว่าส่วนใหญ่เป็นการจับกุมผู้ลำเลียงหรือผู้ร่วมขบวนการในระดับล่างเท่านั้น ส่วนนักค้ารายใหญ่จึงยังคงมีพฤติการณ์การค้ายาเสพติดอยู่ และนอกจากนักค้าชาวไทยและชนกลุ่มน้อยแล้ว ยังมีกลุ่มนักค้าชาวต่างชาติที่เข้ามาทำการค้ายาเสพติดในไทย ทั้งในฐานะของนักค้าและผู้รับจ้างลำเลียงยาเสพติด โดยในแต่ละปีจะพบการจับกุมชาวต่างชาติได้เป็นจำนวนมากและมีหลากหลายสัญชาติ ซึ่งกลุ่มนักค้ายาเสพติดที่สำคัญกลุ่มหนึ่ง คือ กลุ่มเครือข่ายการค้ายาเสพติดแอฟริกันตะวันตก กลุ่มเครือข่ายนี้ จะมีความเชื่อมโยงกับนักค้ายาเสพติดในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และมักจะใช้หญิงไทยหรือหญิงชาวเอเชียเป็นผู้ลักลอบลำเลียงนำเข้ายาเสพติด มาจำหน่ายให้กับลูกค้าในไทย เช่น ลักลอบนำเข้าโคเคน จากแหล่งผลิตในประเทศแถบทวีปอเมริกาใต้ และไอซ์ จากสาธารณรัฐประชาชนจีน ลำเลียงผ่านทางท่าอากาศยาน และพัสดุไปรษณีย์ระหว่างประเทศ เป็นต้น(แผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ : 2560)

แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมารัฐบาลจะมีการปราบปรามจับกุมเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง เพื่อตัดปัจจัยที่จะเอื้อต่อการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด แต่ก็พบว่ายังมีเจ้าหน้าที่รัฐอีกส่วนหนึ่งที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้ยังพบว่ามี การจับกุมเจ้าหน้าที่รัฐเหล่านี้ได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน

ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดของรัฐบาล โดยในปีที่ผ่านมาทั่วประเทศมีการจับกุมเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวน 45 คน โดยเจ้าหน้าที่รัฐที่ถูกจับกุมมากที่สุด ได้แก่ ตำรวจ รองลงมาคือข้าราชการพลเรือน ปกครองท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) และปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด)

2.2 สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด

สถานการณ์ด้านการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปี 2556 - 2559 ในภาพรวมทั้งประเทศ พบว่า ผลการดำเนินงานในการนำผู้เสพผู้ติดเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษา นับตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมา มีแนวโน้มของผู้เข้าบำบัดรักษาลดลงจาก 470,405 คน ในปี 2556 เป็น 224,046 คน ในปี 2558 และ ในปี 2559 (ตุลาคม 2558 – สิงหาคม 2559) เท่าที่ได้รับรายงาน พบว่า มีผู้เข้าบำบัดรักษาจำนวน 150,926 คน เมื่อแยกพิจารณาตามระบบการบำบัดรักษา จะมีผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจ 85,423 คน มีอัตราเพิ่มขึ้น อยู่ที่ร้อยละ 56.6 (จากเดิมร้อยละ 47.3) ระบบบังคับบำบัด 49,794 คน มีอัตราลดลง อยู่ที่ร้อยละ 33.0 (จากเดิมร้อยละ 43.7) และระบบต้องโทษ 11,215 คน ร้อยละ 10.4 มีอัตราเพิ่มขึ้น (จากเดิมร้อยละ 9.0) สัดส่วนผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในกลุ่มเยาวชนอายุ 15 - 24 ปี มีอัตราลดลงเล็กน้อยอยู่ที่ร้อยละ 41.6 (จากเดิมร้อยละ 42.3) ในขณะที่กลุ่มอายุน้อยกว่า 15 ปี ซึ่งถือว่าเป็นวัยเรียนและเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด (ศูนย์เฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2559)

ตัวยาหลักที่มีการแพร่ระบาดมาก ยังคงเป็นยาบ้า ที่พบว่า มีแนวโน้มผู้เข้าบำบัดรักษาลดลงอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 82.0 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 75.9 ในปี 2559 รองลงมาจะเป็นกัญชา มีอัตราผู้เข้าบำบัดรักษาเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 4.7 เป็นร้อยละ 7.2 และ ไอซ์ เป็นตัวยาที่มีผู้เข้าบำบัดรักษามากเป็นอันดับสาม โดยใน 3 ปีที่ผ่านมา มีอัตราผู้เข้าบำบัดรักษาเพิ่มขึ้น (จากร้อยละ 3.5 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 5.2 ในปี 2559) ส่วนเฮโรอีน พบว่ามีอัตราผู้เข้าบำบัดรักษาเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด จากร้อยละ 0.8 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 3.2 ในปี 2559 ซึ่งจะเป็นเยาวชนอายุ 15 - 19 ปี ที่มีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยวิธีการเสพจะเปลี่ยนรูปแบบ จากเดิมจะใช้การฉีดเป็นส่วนใหญ่ เปลี่ยนมาใช้การสูดดม (น้ำตั่ว) แทน โดยตัวยาที่ต้องเฝ้าระวังเนื่องจากมีอัตราผู้เข้าบำบัดรักษาเพิ่มขึ้น ได้แก่ กัญชา เฮโรอีน และน้ำตั่วกระท่อม (แผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2560)

3. สถานการณ์ยาเสพติดกับชาวต่างประเทศ

จากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวและความสะดวกสบาย ความเสรีในการดำรงชีวิต และความพร้อมในด้านการคมนาคม เป็นเหตุให้ชาวต่างชาติมากมายเชื้อชาติได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการมาท่องเที่ยว มาทำงานหรือประกอบกิจการธุรกิจ มาศึกษาหาความรู้ ในจำนวนชาวต่างชาติที่เข้ามาประเทศไทยจึงมีทั้งคนที่เป็นคนดี และคนไม่ดีปะปนกันไป กลุ่มมิจฉาชีพ กลุ่มอาชญากร ได้เข้ามาปะปนกับกลุ่มคนทั่ว ๆ ไป กลุ่มชาวต่างชาติที่ต้องเฝ้าจับตา ระวังเป็นพิเศษเพราะมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งนับวันจะขยายกลุ่มใหญ่โตมากยิ่งขึ้น คือ “กลุ่มชาวแอฟริกัน” (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2557)

กลุ่มคนเหล่านี้เริ่มแรกจะเข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว มาประกอบธุรกิจค้าส่งเสื้อผ้าสำเร็จรูป อาหารแห้ง ช่วงหลังจะมาเป็นครูสอนภาษา นักฟุตบอล นักบุญ นักบวชอาสา กลุ่มชาวแอฟริกัน ในจีเรียเริ่มเข้ามามีบทบาทในการลักลอบค้ายาเสพติดในประเทศไทยมานานกว่า 20 ปี จนปัจจุบันได้ขยายเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศเชื่อมโยงกันหลายประเทศ และพบว่ามีชาวแอฟริกันบางส่วนที่เข้ามาในประเทศไทยแล้วจะมองหาผู้หญิงไทยเพื่อแต่งงานเพื่อใช้สิทธิในการอยู่ในประเทศไทย และใช้ภรรยาคนไทยหรือให้ภรรยาคนไทยติดต่อหาผู้หญิงไทยในการขนยาเสพติด ทั้งการนำเข้าจากต่างประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ ปัจจุบันกลุ่มเครือข่ายนักค้ายาเสพติดชาวแอฟริกันได้เข้าไปมีบทบาทในยาเสพติดประเภท ไอซ์ โดยใช้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง ในการติดต่อสั่งการลักลอบนำเข้าไอซ์ จากแอฟริกาและจีน มาในประเทศไทยก่อนกระจายไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน และประเทศอื่นๆ

4. สถานการณ์ยาเสพติดพื้นที่แนวชายแดนภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

ห้วงเดือนกุมภาพันธ์ 2560 ภูฏานฯ ได้จัดกำลัง (ไม่ทราบจำนวน) ลาดตระเวนในพื้นที่ บ.เขียวตอง (ไม่ทราบพิกัด) ต.หัวห้า อ.แก่งตอง จว.คอยแหลม ภูฏานฯ สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย (1) นายอ่า อายุ 37 ปี ราษฎร บ.ปางสำ (ไม่ทราบพิกัด) ต.หัวห้า อ.แก่งตองฯ (2) นายนู อายุ 30 ปี ราษฎร บ.หนองก่อ (ไม่ทราบพิกัด) ต.หัวห้า อ.แก่งตองฯ (3) นายทุน ละ อายุ 57 ปี ราษฎร บ.กุ่มม่วง ต.หัวห้า อ.แก่งตองฯ พร้อมของกลางยาเสพติด (ยาบ้า) จำนวน 166 เม็ด หลังจากนั้น จนท.กกล. SSA จึงได้ นำตัวผู้ต้องหาพร้อมของกลางทั้งหมด ส่งสนง.ตร.จว.

คอยแหลม เพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป ข้อพิจารณา : กกล. SSA ดำเนินการปราบปรามจับกุม กลุ่มผู้ค้า และผู้เสพยาเสพติด ในเขตพื้นที่อิทธิพลของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีของกลุ่ม และสนับสนุนการ ดำเนินงานทางการเมือง ตามนโยบายพัฒนาคุณภาพ ชีวิต ของประชาชนในพื้นที่รัฐฉานฯ พร้อมทั้งยังเป็นการ ดึงมวลชนให้เป็นฐานเสียงสนับสนุนของ กลุ่มของตนในอนาคต ซึ่งการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่รัฐฉานฯ เป็นแนวทางหนึ่ง ที่เป็น รูปธรรมและชัดเจนกว่าชนกลุ่มน้อยกลุ่มอื่น ๆ แต่ยังไม่เคยมีการปราบปราม หรือจับกุมขบวนการ ค้ายาเสพติดรายใหญ่ มีเพียงผู้ค้ารายย่อยในพื้นที่อิทธิพลเท่านั้น (ศูนย์อำนวยการป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด ตำรวจภูธรภาค 5, 2560)

ข้อพิจารณา คาดว่ายาเสพติดดังกล่าวน่าจะเป็นของขบวนการค้ายาเสพติด เครือข่ายผู้ค้า ยาเสพติด ของกลุ่มกองทัพพันธมิตรประชาธิปไตยแห่งชาติเมียนมา (โกกั้ง) (Myanmar Ational Democratic Alliance Army : MNDA) ในพื้นที่ ม.เต้าไก่ สมม. โดยการว่าจ้างขบวนการลักลอบ ลำเลียงยาเสพติด ไปยังแหล่งพักคอยยาเสพติด ในพื้นที่ จว. ลาเซียว สมม. ก่อนที่จะกระจายไปยัง พื้นที่ต่าง ๆ เช่น จว.ตองยี รัฐฉานฯ จว.มันตะเลย์ ภาคมันตะเลย์ และ จว.ท่าจีเหล็กฯ ซึ่งมีตัวแทน ค้ายาเสพติด ของกลุ่มดำเนินการประสานงานติดต่อซื้อ - ขาย และลักลอบลำเลียงออกนอกประเทศ ต่อไป

ห้วงเดือน ก.พ.60 พื้นที่หลักในการ ลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ไทย ยังคงเป็นพื้นที่ อ.แม่ฟ้าหลวง - อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย และ อ.ฝาง อ.แม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากอยู่ใกล้ แหล่งผลิตและแหล่งพักยาในพื้นที่ สมม. กลุ่มลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทยกลุ่มหลัก คือชนกลุ่มน้อยเชื้อสายมูเซอ และเชื้อสายอาข่า ซึ่งมีกองกำลังกระจายอยู่บริเวณตรงข้าม อ.แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และ อ.ฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเครือข่ายในพื้นที่เป็นผู้มีบทบาท รับส่งต่อในการลักลอบลำเลียงฯ

เส้นทางลำเลียง/ช่องทางนำเข้า - แหล่งพักคอยในพื้นที่ บ.ผาขาว รัฐฉาน สมม. - เข้าสู่ ประเทศไทยบริเวณพื้นที่ บ. ลิเซ หมู่ 9 ต.แม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย - แหล่งพักคอยในพื้นที่ บ.อีโก้ผาสีเมียนมา รัฐฉาน สมม. - เข้าสู่ประเทศไทย บริเวณพื้นที่ บ.อีโก้ ผาสี หมู่ 10 ต.โป่งงาม อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย - แหล่งพักคอยในพื้นที่ บ.สามปี รัฐฉาน สมม. - เข้าสู่ประเทศไทยบริเวณพื้นที่ บ. ผาหมี หมู่ 6 ต.เวียงพาคำ อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย. - พื้นที่

ม.โก - ส่งมอบให้กับขบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ บ.สันทรายลือ อ.ท่าซี้เหล็ก จว.ท่าซี้เหล็กฯ
 ด้านตรงข้าม อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย - แหล่งพักคอยในพื้นที่ บ.ป่าแลว ภูม. - แหล่งพัก
 คอยในพื้นที่ บ.ป่าแดง จว.ท่าซี้เหล็ก ภูม. ด้านตรงข้าม บ.เวียงหอม หมู่ 4 ต.แม่สาย อ.แม่
 สาย จังหวัดเชียงราย - แหล่งพักคอยในพื้นที่ บ.ป่าแลว ภูม. - แหล่งพักคอยในพื้นที่ บ.สัน
 ทราย ใต้ จว.ท่าซี้เหล็ก ภูม. ด้านตรงข้าม บ.เกาะทราย หมู่ 7 ต.แม่สาย จังหวัดเชียงราย -
 แหล่งผลิต ม.ต่างยานฯ - แหล่งพักคอยในพื้นที่ จว.ตองยี ภูม. - แหล่งพัก คอยในพื้นที่
 จว.มิดิตลา ภาคมณฑลทะเลย์ สมม. - แหล่งผลิต ม.ต่างยานฯ - แหล่งพักคอยในพื้นที่ จว.ตองยี
 ภูม. - แหล่งพัก คอยในพื้นที่ จว.ลอยก่อ ภูม. ด้านตรงข้าม อ.เมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มขบวนการลำเลียง ห้วงเดือน ก.พ.60 ปรากฏรายงานกลุ่มที่มีบทบาทหลักในการ
 ลักลอบลำเลียง ยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ประเทศไทยคือกลุ่มขบวนการลำเลียง จากพื้นที่ชายแดน
 อ.แม่ฟ้าหลวง จว.ช.ร. และพื้นที่ ชายแดน อ.ฝาง จว.ช.ม. โดยกลุ่มขบวนการลักลอบลำเลียงฯ
 ที่ปรากฏข่าวสารในเดือนนี้ ได้แก่ กลุ่มขบวนการนายอายน้อย สัตตยาธิเมียนมา เชื้อสายไทใหญ่
 พื้นที่ ม.โก จว.ท่าซี้เหล็ก ภูม. ร่วมกับกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ บ.สันทรายลือ
 อ.ท่าซี้เหล็ก จว.ท่าซี้เหล็กฯ ด้านตรงข้าม อ.แม่สาย จว.ช.ร. - กลุ่มขบวนการลักลอบลำเลียง
 ยาเสพติด ในพื้นที่ บ.ผาขาว บ.อีโก้ ผาธิเมียนมา และ บ.สามปี ภูม.

สถานการณ์ยาเสพติดพื้นที่ภาคเหนือ ห้วงเดือนกุมภาพันธ์2560 พื้นที่พักยาเสพติดนอก
 ประเทศ พื้นที่พักยาเสพติดนอกประเทศในห้วงเดือน ก.พ.60 พื้นที่หลักยังคงเป็นพื้นที่ใกล้กับ
 แหล่งผลิตของกลุ่ม อส.ทมม. กลุ่มมุเซอด้านตรงข้าม อ.แม่ฟ้าหลวง อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย.
 ด้านตรงข้าม อ.แม่อาว อ.ฝาง อ.เวียงแหง อ.เชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และด้านตรงข้าม อ.ปางมะผ้า
 จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยกระจายอยู่ตามหมู่บ้านและ ฐานปฏิบัติการทางทหารของกลุ่มมุเซอและ
 กลุ่มว่า UWSA ได้แก่ - แหล่งพัก บ.ผาขาว บ.อีโก้ผาธิ บ.สามปี สมม. - แหล่งพัก บ.ป่าแลว ภูม.
 สมม. - แหล่งพัก บ.ป่าแดง จว.ท่าซี้เหล็ก ภูม. - แหล่งพัก บ.สันทรายใต้ จว.ท่าซี้เหล็ก
 ภูม. กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดที่เกี่ยวข้อง ห้วงเดือน ก.พ.60 กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติด
 กลุ่มหลักเป็นกลุ่มชนเผ่าอาข่า ในพื้นที่ ชายแดน จังหวัดเชียงราย โดยนักค้ากลุ่มชนเผ่ามุเซอ
 ในพื้นที่ชายแดน จังหวัดเชียงราย และ จังหวัดเชียงใหม่ ก็ยังคงมีบทบาทในการ นำยาเสพติดเข้าสู่
 ประเทศไทยด้วยเช่นกัน โดยข่าวสารกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดที่เกี่ยวข้องในห้วงเดือนนี้ ได้แก่

1. กลุ่มขบวนการเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด กกล.ว่า (UWSP) และเครือข่ายฯ ชาวเขาเผ่าอาข่า ในพื้นที่ บ.สันทรายไต จว.ท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน สมม.
2. กลุ่มขบวนการนายหมิงคัง ขบวนการค้ายาเสพติดของกลุ่มว่า (UWSP) ในพื้นที่ จว. ท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน สมม.
3. กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดเครือข่าย กกล.ว่า (UWSP) ในพื้นที่ ม.ด่างยาน รัฐฉาน สมม.
4. กลุ่มอาข่า บ.อีก่อผาอีเมียนมา รัฐฉาน สมม
5. กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติด กกล.ว่า (UWSP) เครือข่ายของนายเหว่ยเซี่ยะกัง

5. การลำเลียงยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

5.1 เส้นทางลำเลียงยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

5.1.1 พื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2 เส้นทาง ได้แก่

5.1.1.1 จากช่องทางนามะอื่น ช่องทางดอยผ้าห่มปก หรือช่องทางคอกวัวเก่าป่าไม้ - บ.นามะอื่น ต.แม่ฮ้อย - บ.แม่แสง ต.แม่สาว อ.แม่ฮ้อย - บ.เด่นหลวง ต.เวียง - บ.ป่าคาหวาย ต.แม่คะ อ.ฝาง จังหวัดเชียงใหม่ - เข้าสู่แหล่งพักคอยในพื้นที่ บ.แม่ปูนหลวง ต.เวียง อ.เวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย. เพื่อลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่พื้นที่ อ.เมือง จังหวัดเชียงใหม่ และ อ.แจ้ห่ม จังหวัดลำปาง

5.1.1.2 จากช่องทางบ้านหลวง ต.แม่งอน อ.ฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผ่าน บ. สิ้นชัยเหนือ - บ.สิ้นชัยใต้ - บ.ใหม่หนองบัว เข้าสู่พื้นที่ บ. ปางมะขามป้อม ต.ศรีดงเย็น อ.ไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

5.1.2 พื้นที่ จังหวัดเชียงราย.จำนวน 4 เส้นทาง ได้แก่

5.1.2.1 จากช่องทางผาหมี ต.เวียงพางคา อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย และ นำยาเสพติดมาพักคอยในพื้นที่ บ.ผาหมี ต.เวียงพางคา อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย

5.1.2.2 จากช่องทางผาขาว ต.แม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ซึ่งกลุ่มเชื้อสายอาข่า บ.ผาขาว สมม. ได้ทำการลักลอบลำเลียงยาเสพติดมาซุกซ่อนไว้ในพื้นที่ อ.แม่ฮ้อย จังหวัดเชียงใหม่

5.1.2.3 จากช่องทางในพื้นที่ระหว่าง บ.ร่มโพธิ์เงิน - บ.ร่มฟ้าผาหม่น ต.ปอ อ.เวียงแก่น จังหวัดเชียงราย ลักลอบลำเลียงมาพักคอย บ.ห้วยห่าน หมู่ 9 ต.ปอ อ.เวียงแก่นฯ

โดยใช้เส้นทางผ่าน อ.เทิง - อ.พาน - อ.แม่สรวย - อ.เวียงป่าเป้า - ผ่านด่านตรวจแม่โถ ต.แม่เจดีย์ อ.เวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย - อ.คอยสะเก็ด - เส้นทางเลีย้งเมืองเชียงใหม่ - อ.สารภี จังหวัดเชียงใหม่ - อ.ป่าซาง - อ.บ้านโฮ้ง - ผ่านด่านตรวจวังคิน อ.ลี้ จังหวัดลำพูน - อ.เถิน และใช้เส้นทางเลีย้งด่านตรวจ X-ray แม่พริก โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1048 - เข้าสู่พื้นที่ ตอนใน

5.1.2.4 จากช่องทางบ้านร่มฟ้าไทย ต.ดับเต่า อ.เทิง จังหวัดเชียงราย ลักลอบลำเลีย้งมาพัก คอย บ.แผ่นดินทอง หมู่ 12 ต.ดับเต่า อ.เทิงฯ โดยใช้เส้นทางผ่าน อ.เทิง - อ.พาน - อ.แม่สรวย - อ.เวียงป่า เป้า - ผ่านด่านตรวจแม่โถ ต.แม่เจดีย์ อ.เวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย - อ.คอยสะเก็ด - เส้นทางเลีย้งเมืองเชียงใหม่ - อ.สารภี จังหวัดเชียงใหม่ - อ.ป่าซาง - อ.บ้านโฮ้ง - ผ่านด่านตรวจวังคิน อ.ลี้ จังหวัดลำพูน - อ.เถิน และใช้เส้นทางเลีย้ง ด่านตรวจ X-ray แม่พริก โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๔๘ - เข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ

5.2 วิธีการลำเลีย้งยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

5.2.1 เดินเท้า ได้แก่ ใ้กระเป่าเป้

5.2.2 รถจักรยานยนต์ ได้แก่ ใ้กระสอบฟาง, ถุงดำ

5.2.3 รถยนต์กระบะปิคอัพ ได้แก่ กระบะท้าย, แม็กไลท์เนอร์, เบาะหลังคนขับ, ถังน้ำมัน คัดแปลงซุกซ่อนภายในรถ

5.2.4 รถยนต์นั่งส่วนบุคคล (รถเก๋ง) ได้แก่ ซุกซ่อนภายในท้ายเก๋ง

5.2.5 รถโดยสารประจำทาง (รถทัวร์)

5.2.6 รถบรรทุก 6 ล้อ รถบรรทุกพืชผลทางการเกษตร เช่น ผัก ผลไม้ เป็นต้น

5.3 วิธีการซุกซ่อนยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

ห้วงเดือนกุมภาพันธ์ 2560 ซุกซ่อนไว้ภายในรถยนต์ ซึ่งขับปะปนมากับรถยนต์ของกลุ่มนักท่องเที่ยว - ซุกซ่อนกับพืชผลทางการเกษตร ที่บรรทุกรถไปส่งตามสถานที่ต่าง ๆ การลักลอบลำเลีย้งทางรถยนต์ส่วนบุคคล/รถจักรยานยนต์ ยังคงไม่ เปลี่ยนแปลงจากเดิมมากนัก ในห้วงเดือนนี้ พบการซุกซ่อนมากับสัมภาระและพบซุกซ่อนภายใน รถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งรถที่ใช้ในการบรรทุกยาเสพติดบางครั้งมีการท ำช่องลับเพื่อซุกซ่อนเสพติด (รถยนต์) และในห้วงเดือนกุมภาพันธ์ 2560 นี้ พบการลักลอบลำเลีย้งที่ถูกจับกุม โดยเจ้าหน้าที่ ประจำด่านตรวจ-จุดตรวจพื้นที่ตอนในสายหลัก จำนวน 5 คดี ส่วนการสกัดกั้นตามแนว ชายแดนพบจำนวน 2 คดี ข้อมูลยังพบว่ากลุ่มขบวนการ

ยังคงมีการสื่อสารโดยการใช้โทรศัพท์มือถือและใช้วิธีการสื่อสารทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น LINE SMS Whatapp We Chat เป็นต้น กับรถที่ ลักลอบลำเลียงยาเสพติด และรถคุ้มกัน รวมถึงบุคคลต้นทางและปลายทาง เพื่อแจ้งเตือน ข่าวสารการตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดกั้น ของเจ้าหน้าที่ สำหรับวิธีการส่งมอบยาเสพติดนั้น พบว่า มีวิธีการลำเลียงจากต้นทางถึงปลายทางแบบเที่ยวเดียว การส่งมอบยาเสพติดเป็น ทอด ๆ ตามจุดนัดหมาย โดยไม่สามารถทราบได้ว่าผู้ใดเป็นผู้ส่งหรือผู้รับยาเสพติด เมื่อมีการจับกุมเจ้าหน้าที่ไม่สามารถขยายผลหากกลุ่มเครือข่ายได้รวมถึงการทิ้งยาเสพติดไว้ข้างทางเพื่อรอกกลุ่ม เครือข่ายมารับต่อไป

ดังนั้น จึงสรุปสถานการณ์ยาเสพติดพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยได้ว่า พื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เป็นพื้นที่ที่มีแนวชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้มีช่องทางผ่านเข้าออกระหว่างประเทศเพื่อนบ้านและประเทศไทย ทั้งที่เป็นช่องทางธรรมชาติและช่องทางตามกฎหมายเกิดขึ้นมากมาย กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดได้ใช้ช่องทางต่าง ๆ เหล่านี้ในการขนส่งลำเลียงยาเสพติด จากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาสู่ประเทศไทย พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำที่มีพื้นที่ติดต่อกันสามประเทศไทย เมียนมา และลาว เป็นพื้นที่แหล่งผลิตยาเสพติดสำคัญ ที่กลุ่มชนกลุ่มน้อยในเมียนมาร์ มีกำลังในการผลิตอย่างไม่จำกัด สารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดยังสามารถที่จะเข้าสู่พื้นที่การผลิตได้อย่างต่อเนื่องและมีปริมาณที่มากมาย ประเทศที่เป็นต้นทางของเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นที่สำคัญ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งยาเสพติดที่แพร่ระบาดอยู่ในประเทศไทยเป็นที่ประจักษ์ว่าแหล่งผลิตยาเสพติดเหล่านี้มีที่ตั้งอยู่ภายนอกประเทศไทย มีการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทยด้วยวิธีการ และรูปแบบต่างๆ พื้นที่นำเข้ามากที่สุดยังคงเป็นพื้นที่ทางภาคเหนือโดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่

ด้วยเหตุที่เป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับแหล่งผลิตสามเหลี่ยมทองคำ ดัวยาเสพติดหลักที่พบตามแนวชายแดน คือ ยาบ้า ไอซ์ กัญชา และเฮโรอีน สถานการณ์การค้ายาเสพติดภายในประเทศจึงยังไม่ได้ลดระดับความรุนแรงลงจากช่วงที่ผ่านมามากนัก เนื่องจากมีปัจจัยเอื้อจากภายนอกประเทศและในประเทศสำคัญที่ส่งผลต่อสถานการณ์ยาเสพติด โดยปัจจัยภายนอกประเทศคือพื้นที่การผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำยังมีขีดความสามารถในการผลิตยาเสพติดได้ในปริมาณมาก ประกอบกับยังมีพื้นที่ผลิตยาเสพติดขนาดใหญ่ที่ควรเฝ้าระวังเพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่งคือ สาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากที่ผ่านมา พบการผลิตไอซ์ และเคตามีน จำนวนมาก และเป็น

แหล่งผลิตเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้นแหล่งใหญ่แหล่งหนึ่งในภูมิภาคนี้ โดยบางส่วนถูกส่งไปยังแหล่งผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ นอกจากนี้ปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อสถานการณ์ยาเสพติดคือ กลุ่มนักค้ายาเสพติดที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด และการปล่อยปละละเลยของเจ้าหน้าที่รัฐที่ปล่อยให้มีการค้ายาเสพติดในชุมชน แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมารัฐบาลจะมีการปราบปรามจับกุมเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจังเพื่อตัดปัจจัยที่จะเอื้อต่อการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด แต่ก็พบว่ามีเจ้าหน้าที่รัฐอีกส่วนหนึ่งที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งทางตรง และทางอ้อม ทำให้ยังพบว่าการจับกุมเจ้าหน้าที่ของรัฐเหล่านี้อยู่อย่างต่อเนื่อง ทำให้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดของรัฐบาล

จากข้อมูลข้างต้น สามารถนำไปใช้ในการอธิบายเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์กระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของไทยว่ามีกระบวนการอย่างไร และเครือข่ายการค้ายาเสพติดที่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนในประเทศไทยว่ามีรูปแบบอย่างไร รวมทั้งมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อกระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งผลการศึกษาน่าจะทำให้ได้องค์ความรู้ที่สำคัญต่อการทำความเข้าใจกระบวนการค้ายาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย และจะสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อเสนอแนะทางในการวางนโยบายทางสังคมแก่องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดได้ต่อไป